nr. 26 maart 1995

TOPRODDEL

ONAFHANKELIJK WEEKBLAD VOOR RODDEL OP NIVEAU

SPECIAAL NUMMER
waarin opgenomen:
BRABANT STRIP MAGAZINE

IN DIT NUMMER:

Stripheld in mid-life crisis.
Kiekeboe op zoek naar andere avontuurtjes?

Volgens moeder Kiekeboe:
"Helemaal zijn vader!"

Wat denkt die daar wel van?

Interview met MERHO
p. 4

Stapt Kiekeboe onverwacht uit eigen serie?

HET SCHANDAAL VAN DE ONWEERS-TAANBARE MAN!

©Standaard Uitgeverij

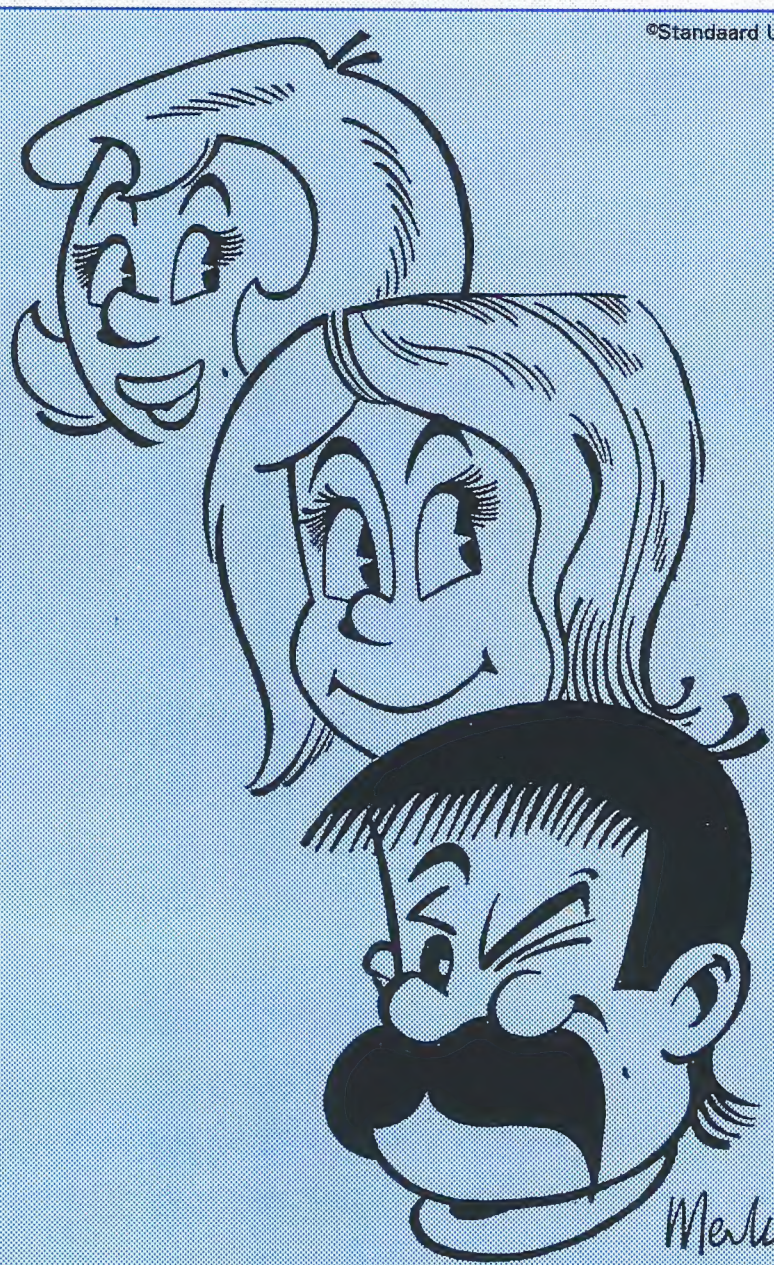

KONSTANTINOPEL KRIJGT DE HOOFDROL!

"Binnen 20 jaar misschien" zegt Merho.

BRABANT STRIP MAGAZINE

Het Vlaamse stripinformatieblad,
een uitgave van Brabant Strip,
vereniging van stripverzamelaars.

Redactieadres:
Berreweide 34, 1840 Londerzeel.
tel: 052/30.50.40

Lidgeld 1995:
(B): 600fr., nr.979-7702011-22

(Nl): 37,50 Nlg, Giro 7164404
(t.a.v. Henk Zonsveld
Meilag 38, 1619 XX Andijk).

INHOUD

Tijd voor een gastrol?..... 3

Pats & Co. 4

Merho 6

Kiekeboe aan zee 12

Reclamestrips 16

Curiosa 18

Viering 20

DE VOORPLAAT

De vervlakking van het Vlaamse medialandschap, plastisch geïllustreerd.

Met dank aan MERHO voor de bereidwillige medewerking.

nieuw! nu in dit blad!

THE YOUNG ONES

De laatste jaren is er een zekere moedeloosheid merkbaar onder stripverzamelaars-van-het-eerste-uur: het is allemaal niet meer wat het geweest is, de prijzen swingen de pan uit, het plezier is er af, het stripverzamelen van weleer zou op sterven na dood zijn. Misschien zijn de tijden wel veranderd, en zijn we dringend aan verfrissing toe. Onze eerste ledendag was een poging om terug te keren naar de *roots*:
We brengen wat dubbele strips bij elkaar, nemen rustig de tijd om wat te ruilen en voor een goed gesprek, en iedereen gaat naar huis met aanwinsten voor zijn verzameling. De opkomst was dan wel niet massaal, maar dat was ook de bedoeling niet. De sfeer was prima, en er doken zéér zeldzame strips en curiosa op. De afwezigen hadden zeker ongelijk. Alleen al de schitterende tentoonstelling was de verplaatsing waard. Gelukkig was er ook een zekere verjonging merkbaar: ongemerkt is toch weer een nieuwe generatie stripliefhebbers opgestaan.
Die jonge spruiten hebben deze maand dit speciale Kiekeboe-nummer verzorgd. Inderdaad: nieuwe tijden, nieuwe helden. Ook de Vlaamse krantenstrip heeft zijn "jonge" generatie: Geerts, Merho en Biddeloo hebben hun eigen profiel voldoende kunnen uitwerken om het succes van Vandersteen en Sleen bij de jeugd te kunnen overnemen.
In dit nummer willen we een overzicht brengen van wat op dit ogenblik zoal te vinden is rond de Kiekeboe-strip, met natuurlijk aandacht voor wat -nu al- fanatiek verzameld wordt.
Het echte snuffelen is blijkbaar toch nog niet uit de tijd...

de redactie.

Agenda

25 maart Eindhoven (NL)
De 12° stripbeurs "VOOR verzamelaars, DOOR verzamelaars". Altijd de moeite. Vanaf 10u00. **Met de kaart uit nr.24: entree halve prijs!**
tel.04130-42009

26 maart Aarschot (BRA)
De 8° internationale strip- en platenbeurs, in de stadsfeestzaal. tel.016/ 44.67.33

26 maart Breda (NL)
Turfschip Breda wordt 2ehands Boekenschip. Beurs met boeken, tijdschriften, kranten, strips, enz... Vanaf 10u.
Korting op de entree voor leden van Brabant Strip, met de reclame uit nr.25

8 en 9 april Opwijk (BRA)
Stripbeurs ter gelegenheid van 15 jaar stripotheek Nijdrop, Markstr. 67A.
Vanaf 10u. tel. 052/35.61.65
Gratis entree voor leden!

17 april Herenthout (BRA)
Platen-cd en stripverhalenbeurs, in het parochiecentrum. Vanaf 10u.
tel.015/ 22.28.17

30 april Brugge (WVL)
1° grote stripruilbeurs in het Boudewijnpark, Oberbayerenzaal.
Vanaf 10u. Tel.050/ 38.35.78

5-6-7 mei Zulte (OVL)
Kiekeboe-happening. Op zaterdag 6 mei is er een ruilbeurs (10u.) en een stripkwis (19u30). Eerste prijs: luxe-uitgave **De zes sterren.** tel.09/ 388.58.78

7 mei Leuven (BRA) vanaf 13u.

De 5de ruilbeurs van Brabant Strip.

Gemeentelijke Feestzaal Kessel-Lo, achter het station van Leuven, ruime parking.
Tentoonstelling rond 75 jaar Zonneland: zeldzaam werk van Jijé, Gervy, e.a. uit Petit Belges, Zonneland, enz...
100m² zeldzame strips en curiosa: de tafelruimte is werkelijk 1 vierkante meter.
Reservatie: Jean-Pierre, 016/23.65.97.
Het jaarlijkse rendez-vous voor verzamelaars en stripliefhebbers!

21 mei Amsterdam (NL)
1ste Stripzondag in de Ten Katestraat, Amsterdam-West, 160 kramen, exposities H. Kolk en Asterix. info: 020-685229.

27 mei 's-Hertogenbosch (NL)
3de Grote stripbeurs van Den Bosch, in de Brabanthallen. Vanaf 10u. Niet ver van het centraal station. **Gratis toegang voor leden van Brabant Strip!**
tel.040-521009

De wetten van de populariteit zijn ongenadig...

Tijd voor een gastrol?

Oude strips verzamelen... Aha, denkt de argeloze liefhebber: vergeelde Suskes en Wiskes, Nero's of Kuifjes, nostalgie naar de jaren vijftig en zestig.

Dat kan, maar het mechanisme is wel iets ingewikkelder. De tijd staat niet stil, en sinds die gouden jaren van het beeldverhaal zijn we alweer enkele generaties opgeschoven. Zo is er nu een hele nieuwe lichting stripliefhebbers en verzamelaars, bij wie namen als Collectie Jong Europa, Lombard Collectie, Jan kordaat, Jerry Spring, *en tutti quanti, géén nostalgisch belletje meer laten rinkelen.*

Ook zij verzamelen strips, omdat ze die mooi vinden, uit nostalgie, of omwille van de exclusiviteit. Maar hun interesse gaat niet zozeer uit naar de jaren veertig en vijftig, eerder naar de jaren zeventig en tachtig. Daar liggen de roots van de auteurs die ze in hun jeugd lazen, en nu tot de "groten" behoren: Vance, Hermann, Van Hamme...
Dat geldt evengoed voor de "Vlaamse school": eind jaren '70 lazen ze Kiekeboe, de Rode Ridder en Urbanus in de krant of in album. De prille tieners van toen zijn nu alweer aankomende dertigers! Op hun beurt gaan ze op zoek naar de plaatjesboeken uit hun jeugd.
Maar die zijn nog wél overvloedig aanwezig op de bloeiende tweedehandsmarkt, merkt de argeloze lezer op. Tja, dat is ook al relatief, natuurlijk: neem nu de eerste Kiekeboe: *De Wollebollen* haalde bij de eerste druk in 1978 niet de oplage van de nieuwste titel uiteraard, slechts 5.000 werden er toen van gedrukt. Ondertussen is de schare fans die dat verhaal òòk willen, verveelvoudigd, en in 1987 werd het album in kleur herdrukt. De ware fan gaat natuurlijk op zoek naar het échte eerste album, zoals dat in 1978 van de persen rolde. Zo werkt het nu eenmaal.

Kiekeboe kan dus de rol gaan spelen van de Suske en Wiske voor jonge(re) verzamelaars. Het gaat hier immers ook om een volkse, typisch Vlaamse krantenstrip, met inbegrip van een poppenkastverleden, en met het vertrouwde gezinsrollenpatroon. Alleen zijn Suske en Wiske in feite altijd een jaren-vijftig-gezin gebleven, dat wat met zijn tijd meegaat, en is de familie Kiekeboe een modern gezin uit de jaren tachtig, dat flink wat realistischer overkomt. Merho maakt strips met veel humor, zeer vaak ware parodieën op aktuele thema's, gekruid met veel aktie en exotische toestanden.

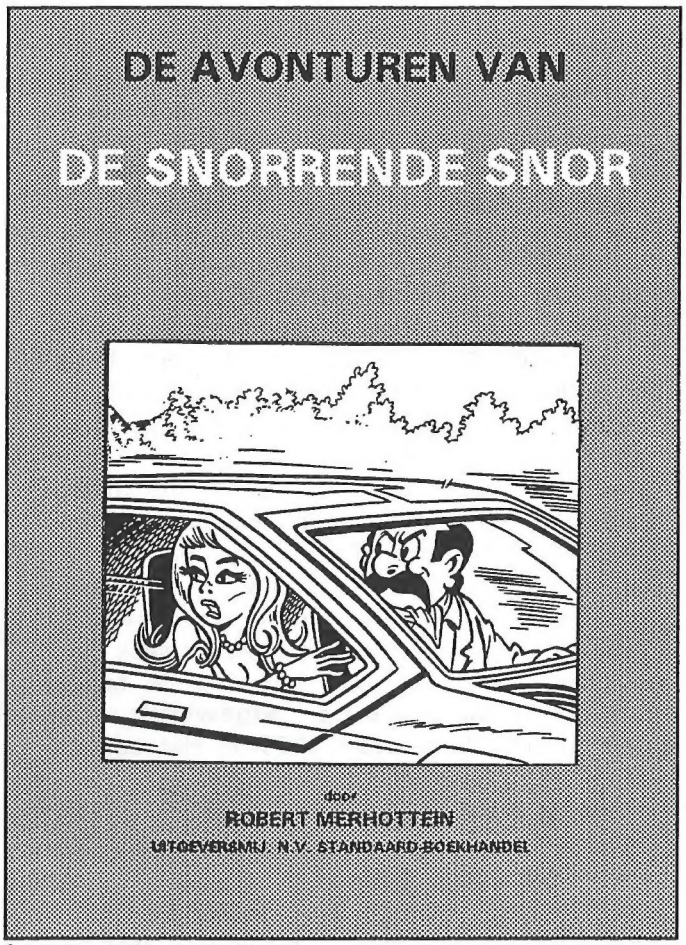

©Standaard Uitgeverij, Antwerpen

De eerste drukken.

Album 1 tot en met 29, én 31 verschenen oorspronkelijk in zwart/wit. Album 30 was het eerste album in kleur.
Hoe kan je de eerste druk herkennen?

1. **De Wollebollen**: op de achterkaft worden album 1 en 2 vermeld, en de titellijst van albums 3 tot en met 7 "in voorbereiding".

2. **De duivelse driehoek**: zelfde achterkaft.

Deze twee albums zijn vrij zeldzaam, en voor een boek in goede staat wordt zo'n 1.000fr. gevraagd.

3. **De dorpstiran van Boeloe Boeloe**: op de achterkaft worden album 1, 2 en 3 vermeld, en de titellijst van albums 4 t/m 7 "in voorbereiding".

Op de latere albums staat altijd de titel zelf laatst.

We hopen maar dat alle verhoudingen in acht genomen worden, en dat de prijzendans rond luxe-endergelijke uitgaven binnen de perken kan gehouden worden. Want gekke prijzen zijn gegarandeerd de beste manier om elk verzamelplezier weer flink af te koelen.

Patrick.

PATS & Co.

De familie Kiekeboe heeft meer banden met Suske en Wiske dan je op het eerste gezicht zou denken. In 1948 ontstond Pats Poppenspel (en werd een zekere Robert **Merhottein** geboren). Pats was een creatie van Karel Weyler, en zoals bekend de pop die de vertoning inleidde en commentaar gaf. Pats Poppenspel reisde het Vlaamse land rond met bewerkingen van klassieke Suske en Wiske verhalen als *De Vliegende Aap, Bibbergoud* en *De Dolle Musketiers.* De populaire stripfiguren in het theater, in drie dimensies! Een schitterend geslaagde adaptatie, en tot op vandaag door geen enkel ander medium overtroffen. In 1959 startte Walter Merhottein -broer van- een ander poppentheater, waar al snel één van de personages de hoofdrol bemachtigde en het gezelschap zijn naam gaf: Kiekeboe.

Merho leerde in de jaren '70 het vak bij Studio Vandersteen. In 1973 tekende hij een eerste Kiekeboe-verhaal in stripvorm: *Kiekeboe in het circus*, waarvan slechts 8 platen afgewerkt werden. Succesvolle theater-scenario's als *De zigeunerkoning* of *De gouden pijp* bewerken tot strips, bleek niet haalbaar. Drie jaar later werd tenslotte de eerste volwaardige Kiekeboe-strip afgewerkt: *De Wollebollen* startte in februari 1977 in Het Laatste Nieuws.

In 1980 stopte Karel Weyler met zijn voorstellingen. Pats speelt sindsdien verder als presentator van... de familie Kiekeboe, ook nu nog.

Merho tekende voor Poppenspel Kiekeboe de bekende kleurblaadjes, zoals Vandersteen die ook tekende voor Pats Poppenspel. Van Kiekeboe zijn 11 dergelijke blaadjes bekend: *De zigeunerkoning, De gouden pijp, Het vreemde testament, Smokkel bij Mac Doddel, De schat van Pancho Patata, Stella de muzikale kip, Dansende slangen, Tieter de Gieter, De magische driehoek, Triangl de grote.*

PATS PRESENTEERT

DE ZIGEUNERKONING

SCENARIO EN REALISATIE : WALTER MERHOTTEIN

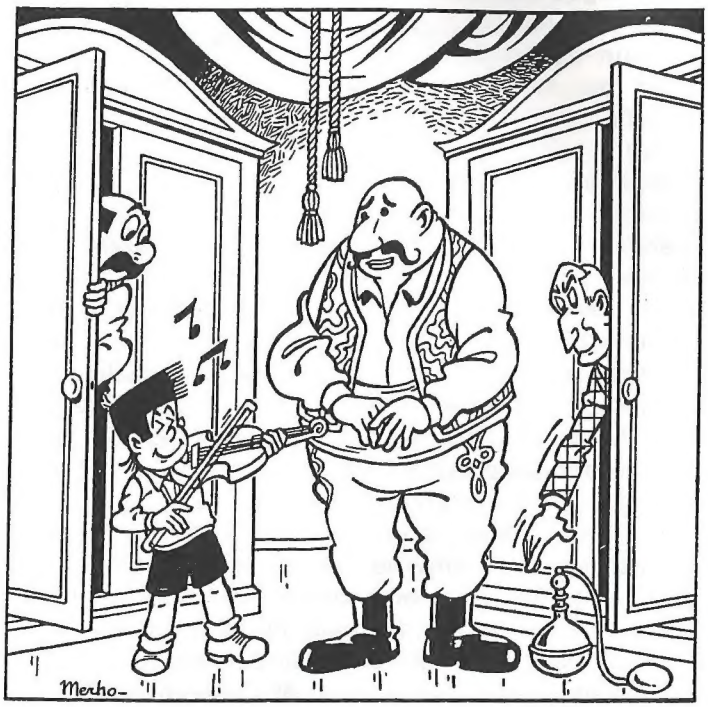

Bij de familie Kiekeboe is men druk bezig met de grote schoonmaak, iets waaraan Kiekeboe een hekel heeft. Daarenboven is Konstantinopel met veel ijver zijn vioollessen aan 't studeren. Bij het ophangen van de portretten gebeurt er een ongelukje en de foto van Kiekeboe valt stuk. Charlotte en Fanny vinden nog een jeugdfoto van Kiekeboe met een weelderige haarbos. De familieleden zetten Kiekeboe er toe aan een pruik te dragen opdat hij er terug jonger uit zou zien. Uiteindelijk gaat Kiekeboe naar de pruikenmaker Meester De Krol doch kan geen keuze maken. De pruikenmaker heeft echter ook een bijzonder haargroeimiddel : "Super de Sup", gemaakt volgens een geheim recept van de leden van de Antwerpse Snorrenclub (kruiden, paprika en bier). Kiekeboe hecht er geen waarde aan ; doch de Krol neemt hem mee naar Café De Snor, om hem te laten overtuigen. Maar Balthazar heeft alles afgeluisterd en tijdens de korte afwezigheid van Meester De Krol, weet hij het flesje "Super de Sup" te bemachtigen. Hij wil er mee naar Sandor Galosj, de koning der zigeunermuzikanten in Cymbalonië. Deze koning is bijzonder verdrietig omdat hij kaal is. Hij schreef een grote beloning uit voor diegene die hem een haargroeimiddel aan de hand kan doen. En dat is Balthazar te weten gekomen.....

POPPENSPEL **KIEKEBOE**

Meer over Pats, Kiekeboe en het poppenspel in:
-De biografie van Willy Vandersteen.
-Karel Weyler, 45 jaar Poppensnijder.
Kiekeboe in het circus werd gepubliceerd in:
-Kartoen 18.

©Standaard Uitgeverij, Antwerpen

STRIPWINKEL

GOBELIJN

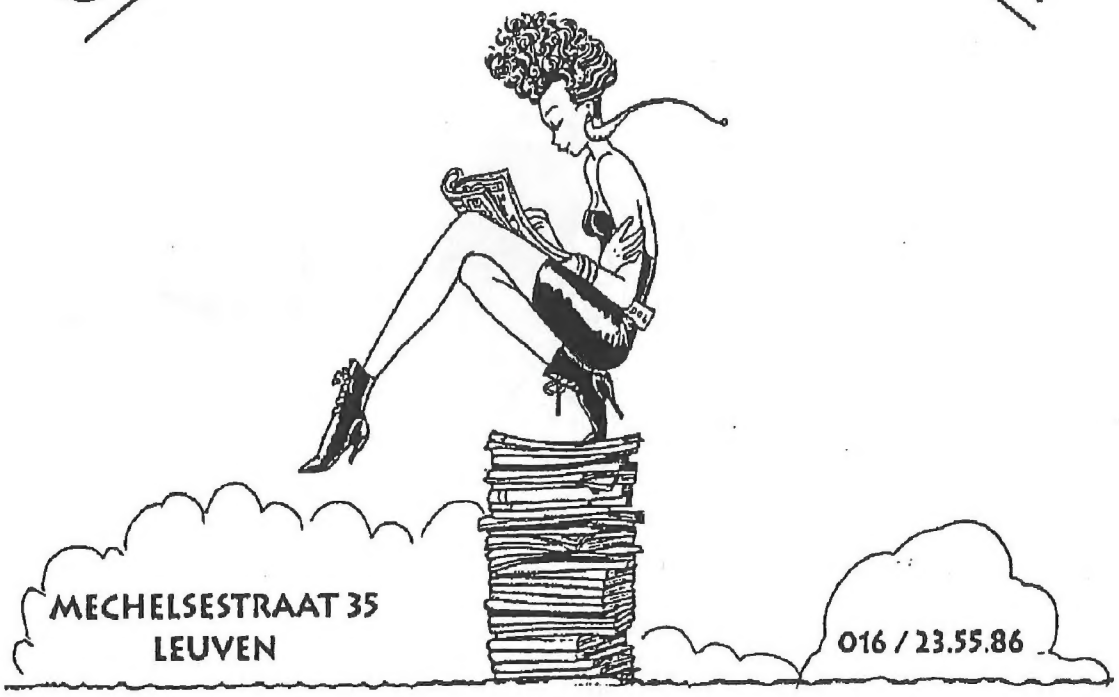

STRIPWINKEL

HET „B"-GEVAAR

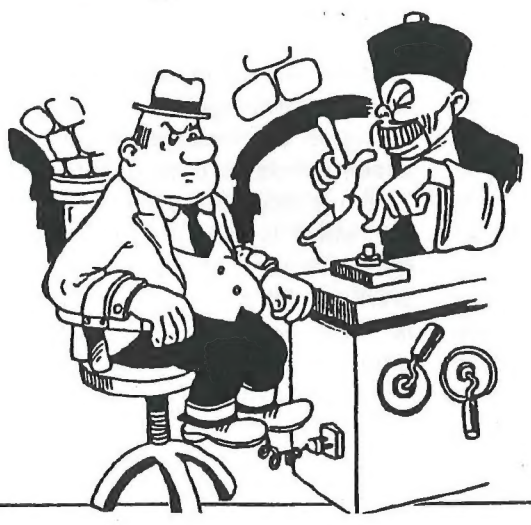

nieuwe, tweedehandse, antiquarische strips, comics, curiosa, originele tekeningen, tentoonstellingen

ERIK DENEYER

open ma-za: 10.30-19.00
Greepstraat 15, 1000 Brussel
tel-fax 02/513.14.96

Merho:
"Strips maken is een prachtig vak, maar

Kiekeboe zit in de lift. Verzamelaars jagen op de peperdure luxe-uitgaven, gadgets en reclamestripjes... alles draait uiteraard rond het groeiend succes van de krantenstrip. Een kleine twintig jaar na de eerste publicatie begint de *manie* Suske & Wiske-achtige afmetingen aan te nemen. Tijd voor een gesprek.

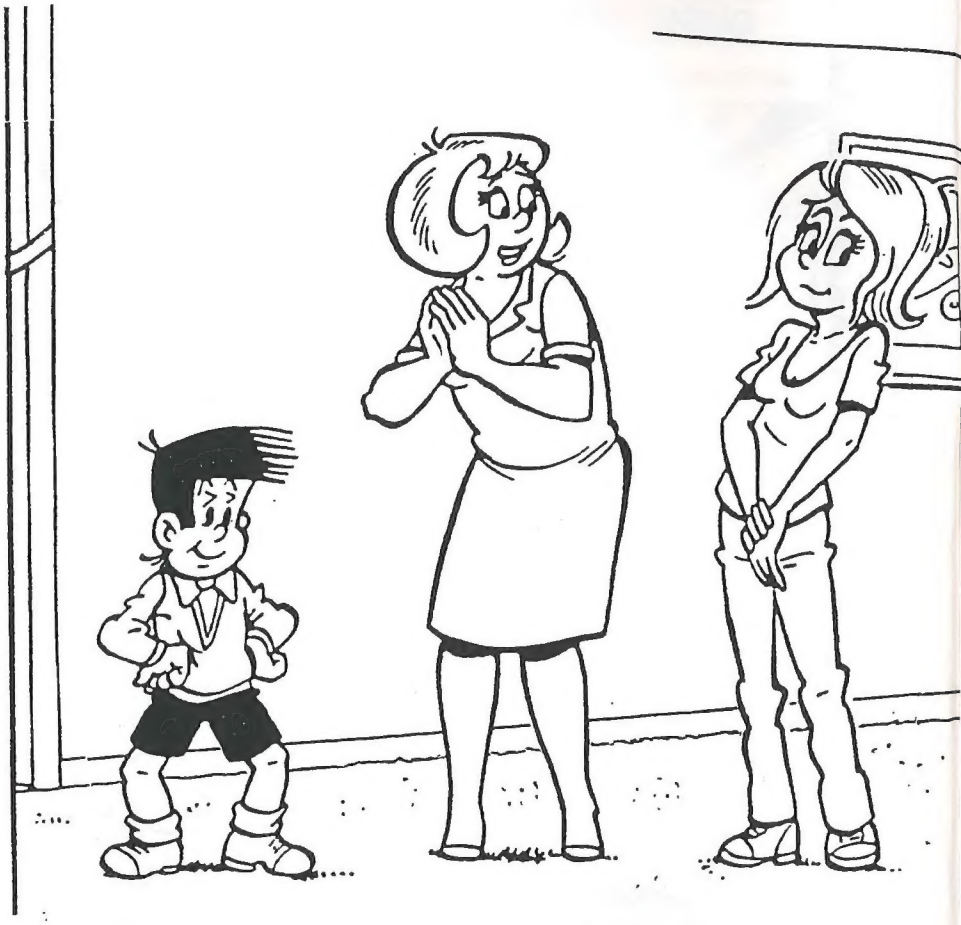

Wat een onverwachte titel... wat gaan onze lezertjes wel denken?
Wel, ik ben op de eerste plaats een verhàlenmaker. Telkens een verhaal af is, ben ik dolgelukkig. Daarna komt er een domper op de vreugde, want dan moet ik het nog helemaal gaan tekenen ook. Voor mij is het dan al "voorbij", want ik heb heel dat verhaal dan al doorgemaakt. Pas op, niet dat ik niet graag teken, hoor, maar aan het tempo dat het hier gebeurt, gaat de charme er wel eens vanaf.

En wij die dachten dat dit nu dé droomjob was! Heeft een succesvol tekenaar drukke werkdagen?
Eigenlijk is het heel eentonig: rond 9 uur begin ik te werken tot 's middags, dan ga ik eten en neem een half uur pauze. Daarna begin ik terug te werken tot halfzes. 's Avonds werk ik dan eventueel nog een paar uur. Bij goed weer durf ik er wel eens tussen uit knijpen om te gaan fietsen... Het is natuurlijk een vrij eentonig en eenzaam beroep. Sinds de medewerkers er zijn, heb ik nu ook wel tijd om foto's te maken voor de decors. Dit maakt het werk voor mij dan ook aangenamer, het doorbreekt de dagelijkse sleur.

Hoe komt dan een pagina tot stand, eens het verhaal klaar is?
Wanneer ik begin te tekenen, weet ik tot in de helft hoe een verhaal loopt en de tweede helft vaagjes. Vroeger was dit niet altijd het geval, en moest ik er nog dingen bij verzinnen om het einde te halen, terwijl het verhaal al liep in de krant. Dat gebeurt nu niet meer, wel schrijf ik nog week na week de dialogen, om zo nog tot op het laatste moment iets te kunnen tussenvoegen. Eerst worden dan de tekstballonnen geplaatst, zodat ik goed weet hoeveel plaats ik nog over heb om te tekenen. Er zijn natuurlijk andere methodes: Willy Vandersteen schetste eerst alles aan op het blad, en dan ging hij met die tekeningen aan z'n typmachine zitten om de dialogen te typen. Vandersteen zei altijd: "Ik moet het eerst zien gebeuren en dan schrijf ik de tekst". Jef Nys doet het ook zo. Mijn methode heeft het voordeel dat ik precies weet hoeveel ruimte de tekst inneemt. Zo krijg ik nooit een grote tekstballon met weinig tekst of omgekeerd. Ik heb er ook altijd op gestaan dat er in onderkas en kapitalen wordt geletterd, dat leest rustiger. De meeste strips worden alleen in hoofdletters geletterd.

Teken je nog alles zelf?
De strip wordt al een paar jaar gemaakt met een team van medewerkers. Na de tekstballonnen maak ik mijn schetsen, die vervolgens uitgewerkt worden door Rik Dewulf. Nevenfiguren zet ik neer in slechts enkele lijnen, en die tekent Rik helemaal zelf, op basis van modellen die door mij zijn uitgewerkt. In het begin deed hij enkel de kortverhalen,

dat tekenen is er soms teveel aan" (lacht).

©Standaard Uitgeverij, Antwerpen

nu werkt hij ook voor de krant. Voor de decors werken we met documentatiemappen van allerlei dingen zoals zwaailichten, auto's, benzinestations, snelwegen, takelwagens, uniformen,... Ik schets nog enkel losjes aan, Rik werkt dan de schetsen verder uit met behulp van de documentatie, en dan gaat het naar Peter, die de schetsen inkt en daarna doorgeeft voor de inkleuring. Peter Koeken inkt de strip al acht jaar, en werkt af en toe decors uit. Hij doet vooral graag dingen met architectuur en gebouwen. Naast Rik Dewulf ben ik nu ook bezig met een tweede man die eventueel hetzelfde werk zal doen. Het is mijn bedoeling dat uit die mensen iemand zal groeien die op een bepaald moment een verhaal zelfstandig in potlood zal kunnen tekenen, zodat ikzelf nog enkel de scenario's zal maken, en dus nog enkel de regie zal doen. Resi van Treeck verzorgt het grootste deel van de inkleuring. Tenslotte is er mijn vrouw, die ook meehelpt bij het inkleuren en die altijd al de lettering gedaan heeft, en bovendien de administratie.

Een ware *Studio Merho* dus. Is het de bedoeling de albumproduktie op te drijven, zoals dat bij Vandersteen gebeurde ?

Nee, vier albums per jaar vind ik meer dan voldoende. De kwaliteit moet òòk nog goed blijven, ik ben ook kritischer geworden op mijn verhalen. Ik kan nu meer tijd besteden aan het uitwerken van de scenario's. In de beginperiode, toen ik net bij Vandersteen weg was, had ik een afspraak met hem om nog als free-lancer aan Tits te werken. Zo liep voor hem het werk nog door en behield ik een zekere veiligheid, met Het Laatste Nieuws had ik immers slechts een voorlopig contract voor twee verhalen. De deur bij Vandersteen bleef dus op een kier staan. Tijdens die periode maakte ik per week drie platen voor Kiekeboe, scenario én ininkten, en dan nog eens twee platen voor Vandersteen, scenario én ininkten. In die tijd had ik een werkweek van zes-en-een-halve-dag! Enkel zondag-namiddag had ik vrij. Wanneer ik naar de kapper wou, moest ik dat weken op voorhand plannen. Na een jaar heb ik dat afgebouwd. De eerste negen jaar deed ik àlles zelf voor Kiekeboe. In die tijd maakte ik gedurende enkele jaren ook losse verhalen voor Ons Volk en Chez Nous. Die verhalen werden dan later hernomen in Het Laatste Nieuws, en daarna gepubliceerd in het album *Klavertje Vier*. Zo had ik in de zomerperiode een rustpauze, ik kon er dan eens tussenuit.

Op die manier ontstond onlangs wellicht ook 'Moet er nog sneeuw zijn?'

Neen, die kortverhalen verschenen niet in de krant. Ze werden in album uitgebracht omdat de Standaard vier albums per jaar wil brengen, terwijl er per jaar maar drie verhalen, en een half, in de krant verschijnen. Dit betekent dat er maar zeven verhalen per twee jaar kunnen verschijnen en dat we dan dergelijke truks moeten gebruiken. Hier ben ik niet helemaal gelukkig mee, daar ik de kortverhalen liever wil houden voor de afdeling 'special projects' (zoals de Sparaktie). We hebben ongunstige reacties gehad op *Moet er nog sneeuw zijn*, omdat deze verhalen vroeger reeds uitgegeven waren.

Wat is de oplage van een nieuw album van Kiekeboe?

De nieuwe oplage van het laatste album zit aan 100.000. Eindelijk de kaap van 100.000 gehaald! Ik ben begonnen op 5000 met de eerste druk van de wollebollen. Het is steeds gegroeid en toen ik bij Hoste wegging zat ik aan 50.000. Het zal nog wel wat groeien, maar op de Vlaamse markt heb ik mijn plafond nu wel bijna bereikt.

In een vorig interview lazen we dat je gunstige vooruitzichten had voor je strips in het buitenland. Hoe zit het met het succes van Kiekeboe in Franstalig België en in het buitenland?

Franstalig België en Frankrijk zijn te verwaarlozen. Er zijn nu twee albums vertaald in het Frans en deze zijn in een zeer bescheiden oplage uitgebracht. Het blijkt zeer moeilijk om op deze markt door te dringen, zeker van Vlaanderen uit. Omgekeerd gaat het gemakkelijker, je gaat dan van een grote markt naar een kleinere. De Franstalige albums werden verdeeld door Lombard, later door Dargaud. Die vonden ze niet geschikt voor de Franse markt en hebben ze dus enkel verspreid in Wallonië. Nederland daarentegen begint te lopen. 't Is te zeggen: ik krijg veel gunstige reacties op de publicatie in het Suske en Wiske weekblad. Jarenlang hebben de verdelers in Nederland mij gezegd dat Kiekeboe een typisch Vlaams produkt is, en dat Nederlanders dat niet lusten. Als je daarnaast de Urbanusstrip ziet... dat lusten ze dan wel! Kun je je nu iets Vlaamser voorstellen? Maar ja, Urbanus zelf was ook zeer populair in Nederland. Het probleem is op dit ogenblik de distributie. De reacties op Kiekeboe zijn er zeer goed -Standaard Uitgeverij houdt elk kwartaal enquêtes over het bladmaar het is een probleem om de boeken in de winkels te vinden. In Nederland worden strips verdeeld zoals tijdschriften. Het boekenbedrijf kijkt er neer op strips. In de rekken wordt dan ook alleen maar plaats gemaakt voor bestsellers. De gewone boekhandels en supermarkten hebben daarenboven geen ruim aanbod aan strips. Als een strip een paar weken niet verkoopt, wordt hij gewoon de rekken uitgegooid, zoals dat met tijdschriften gaat. Een groot deel van de verkoop moet dus komen van strip-speciaalzaken. Dat is een probleem voor Kiekeboe, want wij moeten het hebben van de verkoop in kleine boekhandels en supermarkten. Nederlanders zijn ook erg trendy. Vlamingen vormen een heel trouw publiek: het komt heel traag op gang, maar eenmaal je ze meehebt, dan blijven ze.

Klopt het dat er een Friese versie is verschenen?

Ja, maar alleen in de krant. Kiekeboe heeft een paar jaar gelopen in de Leeuwarder Courant.

Kiekeboe, van oorsprong een poppekastfiguur, ontsnapt ook niet aan de *multimedia*-trend, en werd ook al realistisch verfilmd.

Is de film "Het witte bloed" een succes geworden?

Met die film is heelwat fout gelopen. De fundamentele fout is dat hij gemaakt werd voor de videomarkt en niet direct voor TV. De opname zelf heeft langer geduurd dan voorzien, de video-band was pas klaar vlak voor Kerstmis. Op het moment dat de reclameclips verschenen op VTM was de video niet te vinden in de winkel. De distributie is dus ook hier het probleem geweest. Doordat de film enkel voor video is gemaakt, lag de prijs ook hoger dan de cassettes van bvb. Disney. Door dit alles is het produktiehuis nooit uit de kosten geraakt.

Je kan je afvragen hoe Kiekeboe eruit zou gezien hebben indien hij niet eerst een poppenkast-pop zou geweest zijn.

Heel anders, en zeker niet met een rond kaal hoofd in de traditie van Lambik en Nero. In het begin had ik namelijk veel problemen om Kiekeboe niet te oud te laten lijken. Daarom heb ik er ook voor gezorgd dat hij slank is, want met een buikje lijkt hij tien jaar ouder. Ik keek in die tijd naar een Amerikaans TV-feuilleton, ik dacht dat het *Arnie* heette, over een weduwnaar -een kale man met een grote snor- met twee opgroeiende kinderen. Ik heb Kiekeboe op hem gebaseerd.

De personages zijn er ondertussen anders gaan uitzien: Konstantinopel kreeg op een bepaald moment een ander kapsel en een jogging, Charlotte gaat op een bepaald moment een broek dragen. Is dat de invloed van de medewerkers?

Toch niet. Het haar van Konstantinopel is na een tijd uit de vorm geraakt, daarom wou ik hem terug zijn oorspronkelijk kapsel geven. Ik vond het gewoon niet mooi. De kledij van Kiekeboe en Fanny heb ik nooit veranderd, omdat die min of meer tijdeloos is. Wat ik sinds een tiental verhalen wel gewijzigd heb, is de vest van Marcel. Vroeger droeg hij ze altijd gesloten, nu is ze meestal open. Dat geeft wat meer vaart in loopscènes.

Charlotte heb ik in album 30 een broek gegeven, omdat ik vond dat ze als figuur niet uit de verf kwam. Ik merkte ook bij het signeren dat ze het minst populair is. Om ze een beetje moderner te maken heb ik ze de broek "aangedaan" (lacht).

Zijn er ook wijzigingen geweest in de karakters van de personages?

Er is wel iets veranderd in de verhouding tussen Kiekeboe en Fanny. In de eerste verhalen reageerde Kiekeboe veel meer op het gedrag van Fanny. Ondertussen is hij meer berustend geworden: hij beseft dat hij het van haar toch niet kan halen.

De kleurrijke nevenfiguren spelen een belangrijke rol in de strip. Waarom komt Balthazar nog maar weinig voor in de verhalen?

Ik gebruik hem minder omdat hij voor de strip minder efficiënt werkt. In het poppenspel is hij heel populair omdat hij een erg nasale, Urbanusachtige stem heeft. Dat werkt vreselijk komisch, maar kan niet vertaald worden naar het stripverhaal. Daarenboven is hij het prototype van de domme boef, wat hem iets oubolligs geeft. Zoiets probeer ik dan op te lossen door hem bijvoorbeeld een tic te geven, een allergie aan bloemen, de hik. Ik gebruik hem minder omdat ik hem niet meer zo dankbaar vindt.

De tekenaar zelf treedt ook wel eens op als personage. En wie is toch die steeds weerkerende vrouw met de citroën?

Dat is geinspireerd op Alfred Hitchcock, die heeft ook cameo-rollen gespeeld. In zijn films is hij altijd even te zien. Omdat die vrouw in het eerste album voorkwam vond ik het leuk om ze steeds even te laten weerkeren.

De vroegere Vandersteen-reeksen Jerom en Tits vormden de aanloop voor de eerste eigen Merho-reeks, Kiekeboe. Komt er ooit nog een tweede eigen reeks?

Ik denk niet dat er ooit nog een tweede reeks komt. Het is tegenwoordig niet meer zo gemakkelijk een nieuwe succesreeks te lanceren. Al mijn energie kruipt ook in Kiekeboe en al wat ik kwijt wil, kan er ook in kwijt. Kiekeboe is een erg invulbare reeks en dat was ook de opzet van in het begin. Als je een krantenstrip maakt, en ze wordt een succes, weet je dat je er voor jaren aan vastzit.

Zo heeft Hec Leemans het probleem dat hij met Bakelandt vastzit in de Negentiende Eeuw en de Franse bezetting. Daaruit geraken en nieuwe thema's vinden, is moeilijk.

Er zijn wel twee dingen die ik dolgraag zou doen, mocht ik nog tijd hebben: voor TV een sitcom schrijven (situation comedy; een komische *soap* zoals De Kampioenen en Bompa), en ten tweede een *policier* schrijven.

Worden er geen Kiekeboe-gags meer gemaakt?

Neen, ik heb dat twee jaar lang gedaan, omdat ze mij dat vroegen, maar op een gegeven moment betrapte ik mezelf erop dat ik grappen nam uit de verhalen waar ik toen mee bezig was, om gags te maken. Daarom ben ik daarmee gestopt en begonnen met kortverhalen en volledige verhalen voor Ons Volk en Chez Nous.

Zijn er verhalen of kortverhalen van Kiekeboe die nog niet in album zijn verschenen?

Neen. Er zijn wel nog een deel gags uit Ons Volk en Chez Nous die niet in album zijn verschenen, en ook nooit zullen verschijnen, want die vind ik zelf niet zo goed.

Doorheen de reeks is het aantal scènes in de huiskamer sterk afgenomen, en dat voor een echte familiestrip! Is dit een bewuste keuze?

Ja, een beetje wel. Ik vind het leuker dat ze de huiskamer uit zijn. Die decors maken gaat wel heel vlot, maar eigenlijk ben ik het beu ze te tekenen.

Vanwaar de verplaatsing van de aktie naar bestaande steden zoals Brussel, Gouda, Zulte, Temse, Istanboel? Bij Suske en Wiske zie je dat ook meer en meer, het verhaal wordt als het ware 'in opdracht' gemaakt. Commerciële motieven?

Zulte is echt de laatste geweest, maar nu is het gedaan! Via de uitgeverij of een organisatie kreeg ik wel eens de vraag om een bepaalde stad in een album te brengen. Door dit te doen krijg je dan wel een stijlbreuk. Je krijgt dan ook nog te maken met andere problemen. Toen ik met *Haaiman* was begonnen voor Temse, waren er de eerste perikelen met de Boelwerf. Ik had toen reeds een hele scène uitgeschreven die op de Boelwerf speelde. Ik had een rondleiding gekregen en foto's genomen. Door een zeker voorgevoel had ik het verhaal nog niet uitgetekend, en was ik ondertussen begonnen met het uittekenen van een kortverhaal. En inderdaad, iets later was de Boelwerf failliet en heb ik de scène uit het verhaal gehaald.

Gouda was een idee van de agent in Nederland. Het probleem van dergelijke initiatieven is dat ze éénmalig zijn en geen langdurig effect hebben. Zulte heb ik nu gebruikt omdat ik Alain, de uitbater van restaurant Kiekeboe, reeds lang had beloofd om zijn restaurant en de omgeving in een verhaal te brengen. Ik krijg regelmatig dergelijke voorstellen maar ik heb gezegd dat Zulte echt het laatste is. Decors uitwerken van plaatsen waar ik op vakantie ben geweest, dat vind ik wél leuk. Decors uitwerken met foto's die je zelf ter plaatse hebt genomen, is toch net iets echter dan wanneer je werkt met documentatiefoto's.

Blijkbaar wordt er veel meer belang gehecht aan de uitwerking van de decors dan vroeger?

Ja, verschillende dingen liggen aan de basis hiervan. Het publiek is veel kritischer geworden. De Standaard Uitgeverij doet per kwartaal een marktonderzoek naar de plaats van de verschillende reeksen ten opzichte van de concurrentie. Hieruit blijkt dat het jonge publiek veel liever de moderne Suske en Wiske van Paul Geerts leest dan de oude verhalen van Vandersteen. Dit is o.a. omdat de decors nu veel meer uitgewerkt zijn. Twintig jaar terug kon je een straatzicht weergeven door een blinde muur met een raam of een affiche, en op de achtergrond een skyline. Dit kan nu niet meer. Ik moet dus meer aandacht besteden aan mijn decors. Het probleem is: hoe is dat vol te houden aan het ritme van een krantenstrip? Daar heb ik dan medewerkers voor nodig.

Vrees je niet dat die 'realistische' decors teveel de aandacht afleiden van het verhaal?

Dat gevaar zat er in bij Gouda. Je moet bepaalde dingen van Gouda laten zien, maar het mag toch geen toeristische folder worden. Dat soort verhalen is de omgekeerde wereld: normaal maak je een verhaal, en kies je er de locaties bij waar je het laat afspelen, maar hier pas je het verhaal aan volgens de locaties. Dat is niet gezond. We hebben nu net nog zo iets gemaakt, maar dat is buiten reeks. We hebben een infostrip gemaakt voor Sunparks, die tegen Pasen uitkomt in vier talen. Het verhaal speelt zich af in de vier recreatieparken. Dit is dus duidelijk een ander soort strip, omdat hier de decors zeer belangrijk zijn.

(kwijlende stem:) Hoe krijgen we zo'n strip van Sunparks?

Als je in een recreatiepark verblijft krijg je een enquêteformulier om achteraf je beoordeling te geven. Het probleem is dat weinig bezoekers deze formulieren invullen en terugbrengen. Daarom krijgen ze nu de Kiekeboe-strip wanneer ze het formulier ingevuld terugbrengen. Voor het maken van dergelijke dingen ben ik normaal een beetje allergisch. Maar dit geval sprak mij wel aan, omdat ik reeds langer met het idee rondliep om de familie Kiekeboe eens in een dergelijk park te laten fungeren. Dit behoort namelijk tot hun natuurlijk biotoop.

Daarenboven is de strip in vier talen en volgens de marketing jongens is dat dan weer goed voor de "visability" van het produkt (lacht).

Ze zijn dan waarschijnlijk ook tevreden dat de strip er steeds moderner gaat uitzien. In de laatste verhalen komen vaker moderne huizen en interieurs voor. Vanwaar die interesse?

Sinds we zelf gebouwd hebben, zijn we dat meer gaan volgen. Ik haal interieurboekjes in huis en begin dan ook andere interieurs te tekenen. Als je een huis uit het hoofd tekent, krijg je een stereotiep model. Als je er daarentegen foto's bij neemt, krijg je iets typisch.

Hiermee heb ik één keer serieuze problemen gehad. Dat was in het verhaal *Zeg het met bloemen*, dat speelt rond het drugsthema. Hierdoor kwam ik automatisch terecht bij de mega-dancings. Nu had ik in een nummer van "Decor" een prachtige fotoreportage gevonden over dancing Carré in Willebroek. Ik had het interieur helemaal overgetekend in mijn strip. De dag na de publicatie in de krant lag er al een brief van hun advocaat in de bus: dancing Carré doet er namelijk alles aan om een drugvrij imago te krijgen.

Uiteindelijk waren ze nog schappelijk, het enige wat ze me vroegen was dat hun interieur niet meer werd gebruikt voor de albumuitgave. Ik heb die scène dus helemaal hertekend.

Een echt collector's item! We hebben de indruk dat het aantal Kiekeboe-verzamelaars de laatste tijd sterk is toegenomen?

Jaaaaaaaa (lacht luid). 't Is niet voor niks dat ik mij nu een antwoordapparaat heb gekocht. De laatste jaren is dat de lucht ingeschoten. Voor een stuk zijn het liefhebbers die Vandersteen verzamelden en nu afgehaakt hebben, omdat het voor hen zo onoverzichtelijk en duur geworden is. Ik merk dat die *dingen* van mij nu ook gekke prijzen beginnen te halen. Aan de ene kant streelt het mijn ijdelheid, maar langs de andere kant hoor ik bedragen van 25000fr. voor een luxe-album. Dan denk ik bij mezelf: "waar zijn we mee bezig, dit kan toch niet". Ik vind verzamelen een raar fenomeen, omdat ikzelf van nature geen verzamelaar ben. Ik ben wel een hevige Laurel en Hardy-fan, ik ben lid van de *Sons of the desert*. Maar het zou niet in *mijne kop* opkomen om al die dingen te verzamelen. Ik lig er niet van wakker dat me nog enkele films ontbreken.

Ontmoet je de echte Kiekeboe-fans regelmatig bij signeersessies op stripbeurzen?

Wel, ik signeer nog heel weinig, omdat het de weinige vrije tijd opslorpt die ik nog heb. Als ik dan toch ga signeren, dan liefst op de boekenbeurs, omdat ik daar 'ns een ander publiek te zien krijg.

Op stripbeurzen weet je op de duur exact welke mensen je zal zien. Het is een beperkt publiek, en de meeste van deze mensen hebben reeds tekeningen van mij. Uit mijn jeugd herinner ik mij nog dat Vandersteen signeerde in de Innovation in Antwerpen, met een gouden vulpen! Dat leek mij toen het absolute einde, maar nu is het één van de dingen waartegen ik het meeste opzie. Spijtig genoeg wordt het nu ook op de boekenbeurs steeds drukker en drukker en wordt het signeren voor mij bandwerk...

Misschien moeten we restaurant-signeersessies gaan organiseren. Eten is een steeds weerkerend thema in de strip. Is er een verband met de smaak van de tekenaar?

(Merho lacht smakelijk en klopt op zijn "buikje").

Jaaa, ik eet graag. Dat heeft mij altijd geinteresseerd. Heel de sfeer van de restaurants is ook boeiend, het is een vorm van theater die ik wel leuk vind. In mijn verhalen komt eten voor in verschillende variaties, je hebt Sapperdeboere, die eigenlijk een omnivoor is, die dus alles vreet wat los en vast zit, en dan heb je nog enkele verhalen die zich afspelen in het milieu van de restaurants. Het verhaal "de taart" heeft me trouwens ooit een dineetje opgeleverd in de "Comme chez soi"!

Zò ellendig is het leven van een striptekenaar dus ook weer niet... Hartelijk dank voor dit uitgebreide interview.

Wim Huygens.

Oudejaarsavondmenu
Restaurant Kiekeboe.
©Standaard Uitgeverij, Antwerpen.

STRIPWINKEL TISTJEN DOP

Patersstraat 96 - 2300 TURNHOUT
Tel + fax: 014/428829 Woensdag en zondag gesloten

Volgende albums zijn nog verkrijgbaar met

GRATIS EX-LIBRIS :

Nr. 5 (Lou Smog 5 - G. Van Linthout), nr.8 (Alias Ego 1 - D. Matena), nr.9 (De zeven dwergen - Marvano), nr.10 (Samson 2 - Jean-Pol), nr.11 (Dagboek van een bos 1 - Servais), nr.13 (Scorpio 3 - R. Wuyts), nr. 15 (Tom Carbon 4 - L. Cromheecke), nr. 17 (Dwaze Monnik 7 - Vink) nr.19 (Icebound - E. Raven), nr.20 (Zoo1 - Frank), nr.21 (Pioniers vd nieuwe wereld 7 - E. Sels), nr. 22 (Parispolis - D. Nuyts), nr.23 (Kronieken van Panchrysia - Ferry), nr.24 (Nino 3 - D. Stallaert), nr.25 (Kota Base - E. Raven), nr.26 (Kroniek der Gulden Sporen 2 - C. Verhaeghe).

ALLE EX-LIBRI ZIJN GENUMMERD EN GESIGNEERD!

copyright Standaard Uitgeverij, Antwerpen

WOEFKE

BOEKEN - STRIPS
CD - VIDEOFILMS

INKOOP - VERKOOP
STRIPANTIQUARIAAT

ANTWERPSESTRAAT 185,
2640 MORTSEL (ANTWERPEN)

tel. 03/449.15.60

Open: van 9 tot 18 uur.
Donderdag gesloten

STRIPWINKEL

BONTE

Heidelbergstraat 5
8200 BRUGGE 2
Tel/fax: 050/ 38.35.78

Zondag 30 april 1995
GROTE STRIP RUILBEURS
Boudewijnpark BRUGGE

Van 10 tot 17u.: 250 lopende meter standhouders, tentoonstelling en stripauteurs.

INFO en inschrijvingen op bovenstaand adres

KIEKEBOE

Wel wel, als die badpakfabrikanten zo doorgaan, voorzie ik dat ze binnenkort hun fabrieken zullen mogen sluiten.
BOp

Da's de mode, pa.
Ik weet wel wat je bedoelingen zijn

Je wil een vakantie-vrijer aan de haak slaan. Zeg dat Kiekeboe het gezegd heeft !
30A

Ik ga een balletje vangen...

EEN UUR LATER ..
Pa, kom je mee een zandkasteel bouwen ?
Moet dat nu echt.. Vraag het liever aan je zus.

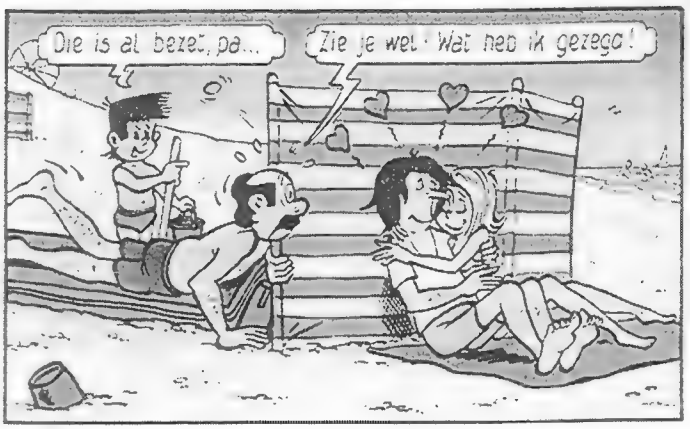
Die is al bezet, pa...
Zie je wel ! Wat heb ik gezegd !

Maak je nu maar niet druk Hij heeft beloofd om na de vakantie te blijven schrijven .
?
Merho
30B

aan zee.

Het is zover! Pa komt uit het water!
Let er maar niet op, Oscar! Vader gaat zijn one-man-show beginnen!
?
32A
PFFF
32B

KiEKEBOE

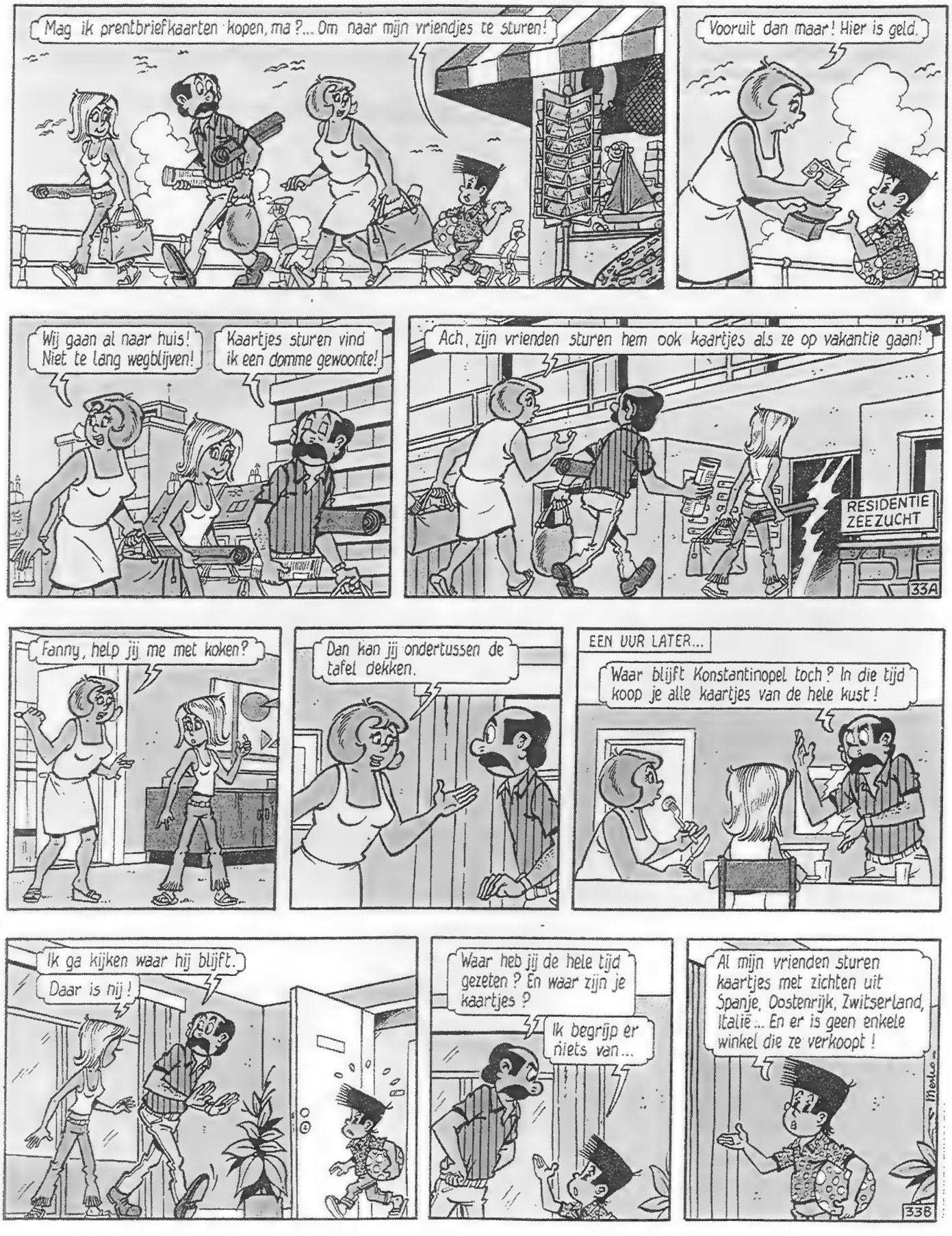
Mag ik prentbriefkaarten kopen, ma ?... Om naar mijn vriendjes te sturen!
Vooruit dan maar! Hier is geld.
Wij gaan al naar huis! Niet te lang wegblijven!
Kaartjes sturen vind ik een domme gewoonte!
Ach, zijn vrienden sturen hem ook kaartjes als ze op vakantie gaan!
RESIDENTIE ZEEZUCHT
33A
Fanny, help jij me met koken?
Dan kan jij ondertussen de tafel dekken.
EEN UUR LATER...
Waar blijft Konstantinopel toch ? In die tijd koop je alle kaartjes van de hele kust !
Ik ga kijken waar hij blijft.
Daar is hij !
Waar heb jij de hele tijd gezeten ? En waar zijn je kaartjes ?
Ik begrijp er niets van...
Al mijn vrienden sturen kaartjes met zichten uit Spanje, Oostenrijk, Zwitserland, Italië... En er is geen enkele winkel die ze verkoopt !
338

KIEKEBOE

Dat is nu al de derde dag dat het regent! Wat een pretige vakantie!
Waar is Fanny?
Ze is met Oscar naar een dancing.
DISCO DANCING
Ik ben het beu!
34A
Je hebt de hele tijd met andere meisjes gedanst! Je zag me nog niet staan!
Wel heu... Ik denk heu... ik geloof ...heu... dat ik niet meer van je hou.
Laten we er dan maar meteen mee ophouden! Hier scheiden onze wegen!
Merho
Wat een rotweer! En ik het geen paraplu!
Fanny! Bij nader inzien hou ik toch nog van je!
Wat kunnen meisjes lichtgeraakt zijn als het regent!
34B

Rariteiten en reklame

Reclame *in* strips.
Net als Pom, de meester in het genre, maakt Merho graag gebruik van absurde reclamepanelen in de decors. Voorbeelden genoeg, in zowat alle verhalen.
Lang voor er sprake was van Kiekeboe als stripfiguur verscheen al een verhaaltje van Merho in album.
Een échte reclamestrip nog wel:

Comic&Dacske: Gekidnapte zegeltjes 1968.
COMIDAC was een afdeling van het Christelijk Bureau voor Middenstand (N.C.M.C). Ter promotie van de Comidaczegeltjes (kortingzegeltjes), creërden Merho en R. Adriaensens de figuurtjes Comi& Dacske. Van 17/9/66 (nr.33) tot 5/8/67 (nr.26) verschenen wekelijks gags in "De middenstand", een uitgave van het N.C.M.V.
In 1967 startte een volledig verhaal, *Gekidnapte zegeltjes*. (nr. 27, 12/9/67 t/m nr.12, 30/3/68). In 1968 werd het verhaal in album uitgegeven.

Kies Kiekeboe 1984.
Verschenen bij de opening van stripwinkel Kiekeboe (Gent) op 5.9.84. Elk van de 100ex. werd gesigneerd en telkens voorzien van een tekening en bevat een genummerde en ingeplakte kaart. Er is wat discussie of dit nu al dan niet een échte reclamestrip is, omdat de exclusieve gegevens ingeplakt werden in een gewoon album. In ieder geval het vermelden waard, al was het maar als curiosum.

Super Vakantiestripboek 1991.
Een uitgave voor de winkelketen Super, en alleen daar te koop. Hierin werd *Het edelweissmotief* opgenomen. Er zijn minstens twee edities, die elk (meegedrukte) reclame bevatten van verschillende adverteerders.

De Dreft-reeks 1991.
Vier Kiekeboe-albums met achteraan het Dreft-label opgedrukt: *Het plan Sstoeffer, De getatoeëerde mossel, De zoete regen, Klavertje vier.*

Kiekeboe en Het Laatste Woepie Nieuws 1992.
Dit kortverhaal (10 pagina's) werd speciaal getekend ter gelegenheid van 15 jaar Kiekeboe in de krant, en in een speciaal album uitgegeven door Het Laatste Nieuws. In het album vind je nog informatie over Kiekeboe, Merho, en de krant. Op de achterkaft staat reclame voor Het Laatste Nieuws. Een massa boekjes werden weggegeven als prijsstrip bij de Kiekeboe-wedstrijd in de krant, en daarna was het restant zelfs te bestellen samen met een puzzel, voor de prijs van 399fr.

1 SPAR KIEKEBOE dukaat
2 DUKATEN kan je inruilen voor een GRATIS SPAR-KIEKEBOE stripalbum
SPAR
stripaktie geldig bij SPAR SUPERETTE tot 11 december 1994 of tot uitputting voorraad.
©1994 Standaard uitgeverij/Antwerpen

De Spar-reeks 1994.
Drie kortverhalen, *De appelsmoes, De naakte waarheid, Een kwestie van Tai-Ming*, die eerder verschenen in familiestrip-boeken, werden uitgegeven door Spar. Bij elke aankoop van 600fr. in bepaalde winkels van de Spar-keten kreeg je bonnetjes, "Kiekeboe-dukaten". Twee ervan konden ingeruild worden tegen een album. Op de voor-en achterkaft staat reclame voor Spar. De verdeling was niet bijster geslaagd, en ondertussen troffen we de boekjes op diverse plaatsen aan voor gemiddeld 100fr. het stuk.
Er werden ook twee posters gemaakt voor de actie.
1. Poster (50x80cm.) met opschrift:
PROMO SPAR GROTE KIEKEBOE AKTIE.
2. Affiche (85x35cm.) met de "dukaat"-tekening.

Avontuur in SunParks 1995.
Dit wordt het nieuwste hebbedingetje: SunParks houdt een enquête naar de tevredenheid van de bezoekers. Wie het vragenformulier terugstuurt, wordt een speciaal album van Kiekeboe beloofd. Er zullen vier versies zijn: in vier talen namelijk.

NIEUWS UIT NEDERLAND.

De roze rolls 1992.
Bij de eerste druk van Suske en Wiske-album *De Tootootjes* zat dit mini-boekje (op half formaat).
Het bevat de eerste 5 platen van het verhaal.

The White Album (het witte boekje). 1993.
Standaard Uitgeverij maakte dit promotiealbum met witte kaft voor de lancering van Kiekeboe in Nederland. De titel luidt: *Volgens Standaard Uitgeverij is Kiekeboe het fenomeen dat deze zomer Nederland verovert.* Het album bevat het verhaal *De straf van Sint Tetis, eerder verschenen in een familiestripboek.*

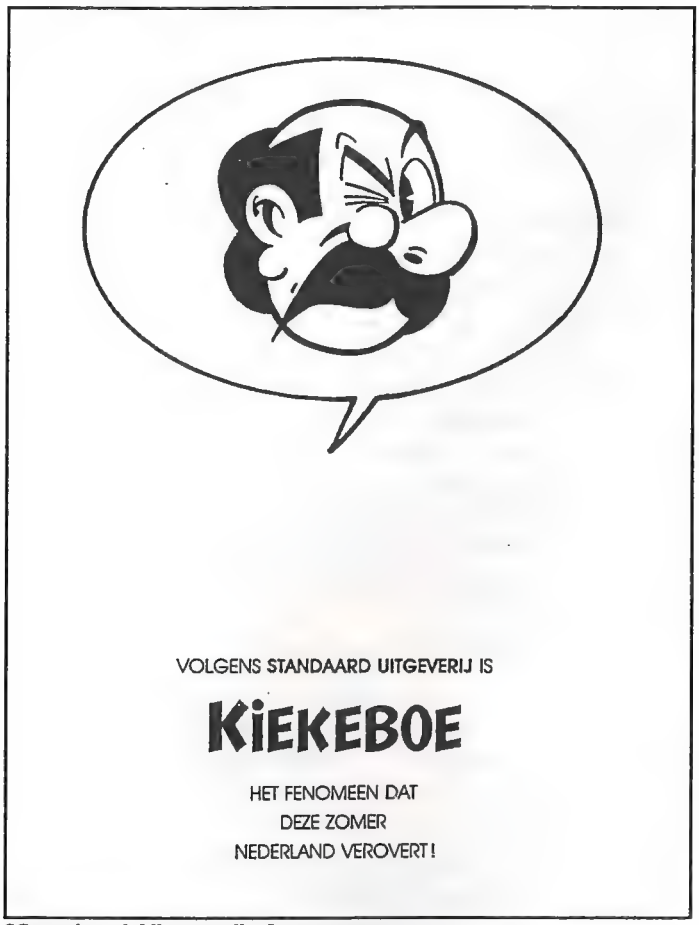

©Standaard Uitgeverij, Antwerpen.

Er doen wilde verhalen de ronde over dit witte album - er zouden er slechts een paar van uitgedeeld en daarna op de markt verkocht zijn- maar volgens Merho werden enkele honderden exemplaren gewoon verdeeld in Nederland onder persgroepen, kranten, journalisten, enz...
Volgens bepaalde bronnen zouden er 800 exemplaren van gemaakt zijn. Goed uitkijken dus, geduld oefenen en geen exuberante prijzen betalen.

LUXE-ALBUMS.

De snor van Kiekeboe 1984.
250 genummerde en gesigneerde ex. werden uitgegeven door boekhandel VILAIN (Deurne) ter gelegenheid van de verkiezing van Kiekeboe tot "Snor van het jaar 1984" door de Antwerpse Snorrenclub. De oudste luxe-uitgave, waarvoor je al zo'n 8000fr. mag opzijleggen. Bij dit album hoort ook een *kartonnen snor*.

Afgelast wegens ziekte 1991.
Uitgegeven op 300ex. door Standaard Uitgeverij ter gelegenheid van de voorstelling van album 50 op 14 mei 1991.
Voor deze voorstelling werden de TOP Roddel-uitnodigingen verstuurd (10x15cm.)

Haaiman 1993.
Gerealiseerd door Standaard Uitgeverij en uitgegeven door kulturele vereniging Spirit Temse, ter gelegenheid van het stripfeest te Temse, met viering van Merho op 19 september 1993.
Oplage: 500 genummerde en gesigneerde ex.
+ 26 auteursexemplaren, genummerd van A tot Z.
Toen te koop voor 1.000fr., tegenwoordig schommelt de prijs rond 2.500fr.
Ter plaatse waren ook verkrijgbaar: brochures (50fr.), luxe-brochures, oplage onbekend, gesigneerd (250fr.) affiches 40x60cm. (50fr.), en luxe-affiches, 40x60cm., oplage 250ex., gesigneerd.

De zes sterren 1994.
Gerealiseerd op verzoek en in opdracht van de gemeente Gouda (NL), i.s.m. de VVV Gouda, tijdens het stripfeest op 28 mei 1994.
Oplage: 350ex. + 25 auteursex.
Voor dit gebeuren werd ook een uitnodiging verstuurd.
Dit luxe-album werd niet in de handel gebracht, het is bedoeld als exclusief relatiegeschenk vanwege de gemeente Gouda. Enkel op de dag van de viering konden particulieren naar schatting in totaal 80 exemplaren bemachtigen.
Momenteel dus nog vrij schaars, en dit leidt tot straffe prijzen, vanaf 10.000fr. Wat geduld oefenen lijkt misschien nog het beste.
Ze komen ooit nog wel eens boven water, wie weet al bij de volgende gemeenteraadsverkiezingen?

Konstantinopel in Istanboel 1994.
Uitgegeven ter gelegenheid van het stripfestival te Middelkerke, zomer 1994. Oplage: 500 genummerde en gesigneerde ex. + 26 auteursexemplaren, genummerd van A tot Z.
Vraagprijs tegenwoordig: ongeveer 2.500fr.

De come-back van Dédé 1995.
Een blik in de toekomst:
Wordt uitgegeven door de Kiekeboevrienden, ter gelegenheid van de Kiekeboe-happening op 7 mei 1995 in Zulte. Oplage: 750 genummerde en gesigneerde ex.

Kiekeboe curiosa.

Met marktprijs *wordt de gemiddelde prijs bedoeld waarvoor je op de 2dehands markt het voorwerp kan aantreffen.*

Broodzak waarin Kiekeboe volkorenbrood zit/zat.
Begin jaren '90 gebakken in Wilrijk. Broodzak met tekening en spaarpunt, 25 punten = 1 (gewone) strip. Afmetingen: 16x40cm. Marktprijs: 50fr.

Bladwijzer.

Hoort oorspronkelijk bij nieuwjaarskaart 1982. Geel papier, 4,5x20cm. In '83 apart uitgedeeld op de stripbeurs te Deurne, op oranje papier.

Buttons.

Hoste (Het Laatste Nieuws). 1986-1987.
-Button met het hoofd van Kiekeboe, gele achtergrond.
-Button met het hoofd van Fanny, rode achtergrond.
Koksijde zie: vieringen.

Ex libris. 1993. (18x26cm.)

N.a.v. het verschijnen van *De kus van Mona* brachten stripwinkels De Galliër en Tistjen Dop een ex libris uit (nr. 2 in de reeks) op 300ex. Deze werd gratis aangeboden bij aankoop van het album. De tekening (balletscène) werd eerder gebruikt voor T-shirts en sweaters.

Kaartjes.

Geboortekaartjes.
Merho tekende dergelijke kaartjes voor vrienden en kennissen. Er is één kaartje bekend met een tekening van Kiekeboe.
Nieuwjaarskaartjes.
Zeker al sinds 1977 verstuurt Merho elk jaar een speciale nieuwjaarskaart. In 1991 was dat het postogram.
Postkaart Antwerpse Strip Club (ASC) 1986.
In mei 1986 organiseerde ASC haar 1° stripbeurs. Als inkomticket kreeg de bezoeker een postkaart van ASC. Eén van deze kaarten stelt de familie Kiekeboe voor. Oplage: 1600ex, zwart/wit. De tekening werd eerder al gebruikt voor een sticker van Hoste, en werd ook gebruikt voor de voorkaft van het nulnummer van het *Antwerps Stripblad*, een uitgave van ASC, dat als programmaboekje voor de beurs diende.
Postogram Kiekeboe. 1991.
Uitgegeven door De Post in de reeks van strip-postogrammen, in kleur, 15x20cm.
Verhuiskaartje Merho. 1994.
Mét tekening.
Stripwinkel Wonderland, Hasselt. 1994.
Deze kaart in zwart/wit (20x10cm.) sluit tekeningsgewijs aan bij de vorige kaarten van Wonderland (telkens door een andere tekenaar).
De kaart werd ook gebruikt als aankondiging van het stripfestival van Middelkerke dat jaar, waar Wonderland standhouder was.
Strip Koksijde. zie: vieringen.

Kalender.

1. 1981, boekhandel Vilain. Zes tekeningen, één van Kiekeboe, zoals op de poster van Hoste.
2. 1985, Smits. Bevat zes tekeningen in verband met de stad Antwerpen en het album *De snor van Kiekeboe*, in zes kleuren. gedrukt door drukkerij Smits. Er bestaan twee versies:

a. De versie van drukkerij Smits: een zwart voorblad met grijze snorren, met 1 uitneembare zwarte snor.
b. De versie die gedrukt werd voor boekhandel Vilain: Zwart voorblad, zonder uitneembare snor.

Merho tekende ook het logo voor boekhandel Vilain.

Kwartetspel zie: vieringen.

Pins.

Standaard Uitgeverij 1992.
-Pin die Kiekeboe voorstelt, winkelprijs: 199fr.
-Er waren ook plannen voor een pin van Fanny. Daar de verkoop van de eerste pin echter niet het verwachte resultaat opleverde, en de pins-rage slechts van korte duur was, werd van de uitgifte afgezien. Naar eigen zeggen beschikt Merho over het enige bestaande exemplaar...

Posters en litho's

Poster stripbeurs Driesen 1977.

Poster Hoste (ca.1979?) Op A3-formaat.

Litho 1979.
Uitgegeven door de Belgische Stripclub ter gelegenheid van de 5° striptentoonstelling van Karel Driesen. 250 genummerde en gesigneerde ex. Verkocht ten bate van UNICEF 1979.

Portfolio Stripgilde/9° kunst 1986.
Deze portfolio bevat 17 prenten in kleur, waaronder 1 van Kiekeboe "snor van het jaar 1984".
Oplage: 1500ex. Marktprijs: 1500fr.

zie ook: vieringen.

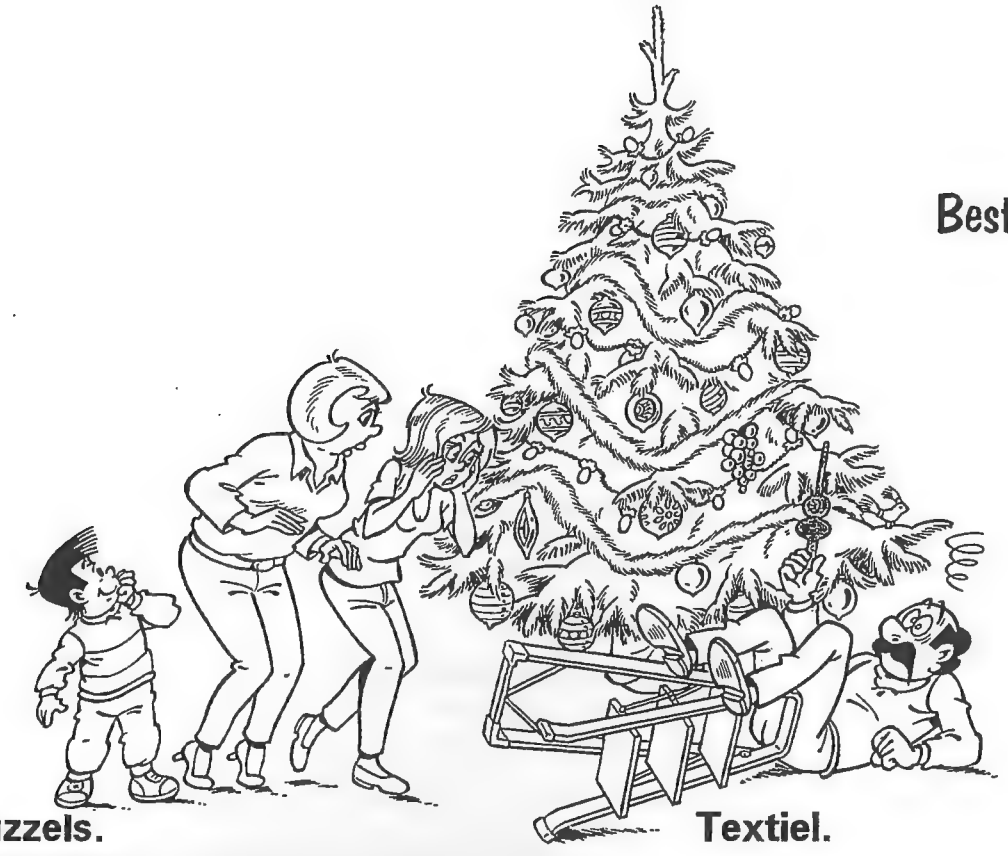

Puzzels.

Bobbejaanland, Ford Escort en Het Laatste Nieuws.
Puzzel met reclame, verpakt in plastic, niet in een doos, 30x20cm. Marktprijs: +/- 250fr.
Kindergeluk. Puzzel van VZW Kindergeluk (een initiatief van Het Laatste Nieuws), in samenwerking met het B.C.B. Tekening van Ryssack, Merho, Hec Leemans en Morris. Verpakt in een doos, 1000ex. In de doos zat ook de Laatste Woepie Nieuws-strip (zie pag. 16).
Werd verkocht voor 399fr.

Stickers.

Poppenspel Kiekeboe. (ca.1978?)
-Sticker in zwart/wit, 9x12cm. (afgebeeld op pag.8).
-Sticker in blauw/zwart, 10x15cm.

Hoste (Het Laatste Nieuws).
-Twee ruitstickers, ca. 1978.
Kleuren: blauw, wit, zwart, transparant.
1. 15x25cm. "geen dag zonder Kiekeboe": "Het Laatste Nieuws".
2. 10x50cm.
-Sticker 17x5cm. "Hier Kiekeboe"
-Sticker 10x15cm. (zie ook: kaartjes, ASC).

Standaard Uitgeverij 8x9cm.

Zwan van maart tot juli 1993.
Op elke verpakking van Zwanworst zat 1 sticker, er zijn er 5: Kiekeboe, Charlotte, Konstantinopel, Fanny, en een familieportret. Van deze aktie bestaan ook: Een poster (50x70cm) en een folder met spaarkaart. Voor 4 Zwan-punten + 2 postzegels van 15fr. kreeg je een (gewoon) album, zonder speciale opdruk.

Telekaart. 1991.

Dezelfde tekening als op de blauw/zwarte poppenspel-sticker. Oplage: 1000ex. Marktprijs: 1200fr.

Textiel.

T-shirts:
<u>in de handel:</u>
-Konstantinopel met skateboard, fitness-scène, ballet. (deze T-shirts bestaan ook als sweater).
-Koksijde: zie: vieringen.
-zie ook: restaurant Kiekeboe.
<u>ter promotie:</u>
-Hoste: twee T-shirts.
-Standaard Uitgeverij: De roze rolls, Het witte bloed.

De Standaard Uitgeverij deed meermaals een speciale actie bij de uitgave van een nieuw album. Bij een grote afname van Kiekeboe-albums kreeg de boek-handelaar een van de volgende geschenken:
Een kussen
Een washandje, met het hoofd van Kiekeboe in kleur.
Handdoeken, met afbeelding:
1. Kiekeboe in bad en de tekst:"BADMAN".
2. Fanny in bad, "Er zijn nog 2 wachtenden vòòr u".
3. Fanny's rug, "Gluurder".
4. Fanny met enkel een handdoek om het mooie lijfje.
1,2,3 zijn zeldzaam: door een productiefout gingen de kleuren af, en werd de actie stopgezet.
Een badlaken, met de afbeelding van Fanny die in bikini op een handdoek ligt. Het was de bedoeling van Merho dat de tekening over heel de lengte van het laken zou lopen. De droom van de verslingerde lezer, een inniger contact met de geliefde heldin, zou dus in vervulling gaan. Door een misverstand bij de productie viel de tekening véél kleiner uit (40cm). Diepe zucht.

Vingerhoed. 1992.

Stripwinkel De Pagadder (Hoboken) bracht vier vinger-hoedjes uit, met tekening (Kiekeboe, Charlotte, Fanny, Konstantinopel), 300 reeksen. Winkelprijs: 110fr.

Vieringen met diverse gadgets.

De Stripgidsprijs (Turnhout).
In 1983 kreeg Merho de Bronzen Adhemar. Voor de stripdag werden uitnodigingen verstuurd, die een speciaal stripje (2 stroken) bevatten.
Er werd ook een **kwartetspel** uitgegeven, kleuren: zwart/rood. Verschillende kwartetten: Konstantinopel, Charlotte, Kiekeboe, Fanny, de buren, dieren, booswichten, vrienden en bekenden, vriendjes van Fanny. Marktprijs: 200fr.

Zulte 1992
Ter gelegenheid van het vijfjarig bestaan van de Kiekeboevrienden werden op 26 juni '92 de reuzen Marcel & Charlotte plechtig gedoopt. Er werd een "Dentergems" bierglas uitgegeven op 400ex., met het hoofd van Kiekeboe in kleur.
Verder een aantal gadgets, telkens met de afbeelding van beide reuzen: persoonlijke uitnodiging, potje met doopsuiker, T-shirt, schort, affiche.

Strip Koksijde '93.
Het festival stond in het teken van Kiekeboe en de Blauwbloezen, met tentoonstelling, westrijd en signeeractie.
Diverse gadgets: (met oorspronkelijke prijzen).
1. Drie postkaarten (à 30fr.). Luxe: in envelop, genummerd en gesigneerd, 300ex. (350fr.)
2. Twee buttons van Standaard Uitgeverij, voor Strip Koksijde. Tekening: de familie Kiekeboe, met groene of blauwe achtergrond. (75fr.)
3. Gratis folder met Kiekeboe, Fanny & Blauwbloezen.
4. Poster (70x70cm.) met dezelfde figuren. 150fr.
5. Affiche met dezelfde figuren + de sponsors. Niet te koop, uitgehangen. (60x40 / 160x120cm.)
6. T-shirt, tekening: Kiekeboe met opblaasbaar bootje. (495fr.)
7. Wijnetiketten: <u>rood:</u> château Damazac '89, tekening Kiekeboe en Balthazar.
<u>wit:</u> Domaine De Béraut '91, tekening zeemeermin Fanny.
Flessen van 37,5cl. (125fr.), 70 cl. (175fr.), 100 flessen van 150cl., gesigneerd (450fr.).

Temse 1994
Uitgave van de luxe-Haaiman. Gewone affiche en luxe-affiche, genummerd en gesigneerd, 250ex.

Restaurant Kiekeboe.

Voor restaurant Kiekeboe in Zulte maakte Merho allerlei gelegenheidstekeningen, die gebruikt werden op uiteenlopende voorwerpen, zoals:
-een vel waardebonnen, tekening: Kiekeboe als kok.
-3 verschillende plastic adreskaartjes.
-lidkaart van de petanque-club.
-twee wijnetiketten château Marcel (viering '95).
-oudejaarsavondmenu (afbeelding pag. 10).
-bijna al deze tekeningen komen voor op het T-shirt van het restaurant.
Verder nog, met het logo van het restaurant of een eerder gebruikte tekening: servetten, long-drinkglas, schort, onderlegger, pet, boekje lucifers, aansteker, waardebonnen, wedstrijdformulieren, menukaarten, wijnkaart, parkeerschijf,....
Info: 09/388.58.78

Niet opgenomen in dit overzicht:
-Publicatie en uitgaven in album van alle verhalen en gags. Deze werden eerder opgenomen in het boek, uitgegeven n.a.v. de Stripgidsprijs '83, in Clumzy, en in de Matla-catalogus.
-Interviews en krantenartikels.
-Divers reclamemateriaal van Standaard uitgeverij zoals: posters, dozen, stand-ups, persmappen, enz...

©Standaard Uitgeverij, Antwerpen

Kom jij op 10 december ook naar "DE WARANDE" in TURNHOUT, buurman? Het wordt een fantastische STRIPDAG !
Van 10u tot 17u is er Ruilbeurs en verkoop van originele platen van Merho en Hec Leemans, ten voordele van Kindergeluk. Om 11u geeft Jean-Pol een demonstratie striptekenen. Van 14u tot 17u signeren bekende stripauteurs hun albums. Om 14.30u en om 16u optredens van Poppenspel Kiekeboe. Om 15u volgt een wedstrijd sneltekenen tussen wereldkampioen Pirana en challengers Maraboe en Jan Huybrechts. En niet te vergeten, de tentoonstellingen over Merho en Turnhoutse Mannekesbladen van 3 tot 24 december.
OM 20.30u IS ER DE UITREIKING VAN DE BRONZEN ADHEMAR DOOR GEMEENSCHAPSMINISTER VAN CULTUUR K. POMA.
En dan jou die STRIPGIDSPRIJS '83 in ontvangst zien nemen, zeker! Ik denk er niet aan!!!
Je vergist je. Niet ik, maar MERHO krijgt de prijs. En hij is toch ook jouw geestelijke vader.

Toekomstplannen.

De stroom van speciale uitgaven, curiosa en gadgets valt voorlopig nog niet droog. Voor de nabije toekomst wordt het volgende aangekondigd.

Curiosa

Drinkbeker:
Voor mei-juni 1995 plant stripwinkel De Pagadder een drinkbeker met de beeltenis van Kiekeboe. De tekening werd al eens gebruikt voor de recentste sticker van de Standaard Uitgeverij.

Beeldje van Fanny: aan de hand van de tekening van *handdoek 4*, wordt in opdracht van De Drie Mannetjes een beeldje gemaakt door een kunstenaar, in kleur, zo'n 20cm. hoog.

Zeefdruk: de kaft van *de fez van Fes* wordt uitgegeven op 150ex., gesigneerd. Prijs: 150NLG.

Zulte geeft op 6 mei heel wat lekkers uit:
Nog meer stickers, een luxe affiche (250ex.),
Château Kiekeboe: rode en witte wijn.
Luxe beugelfles 2 liter bier "Ter Dolen",
met opdruk "Kiekeboe" (125ex.).
Klein bierflesje.
Luxe bierglas met opdruk "Kiekeboe" (1500ex.).
Daarbij hoort uiteraard ook een **bierviltje.**
En als iedereen dan zijn natje en zijn droogje gehad heeft, keert hij op zijn **Kiekeboe vrijetijdssokken** terug naar moeder de vrouw. (1000ex.)

Postzegel: nog even geduld, in 2001 zou Kiekeboe aan de beurt zijn...

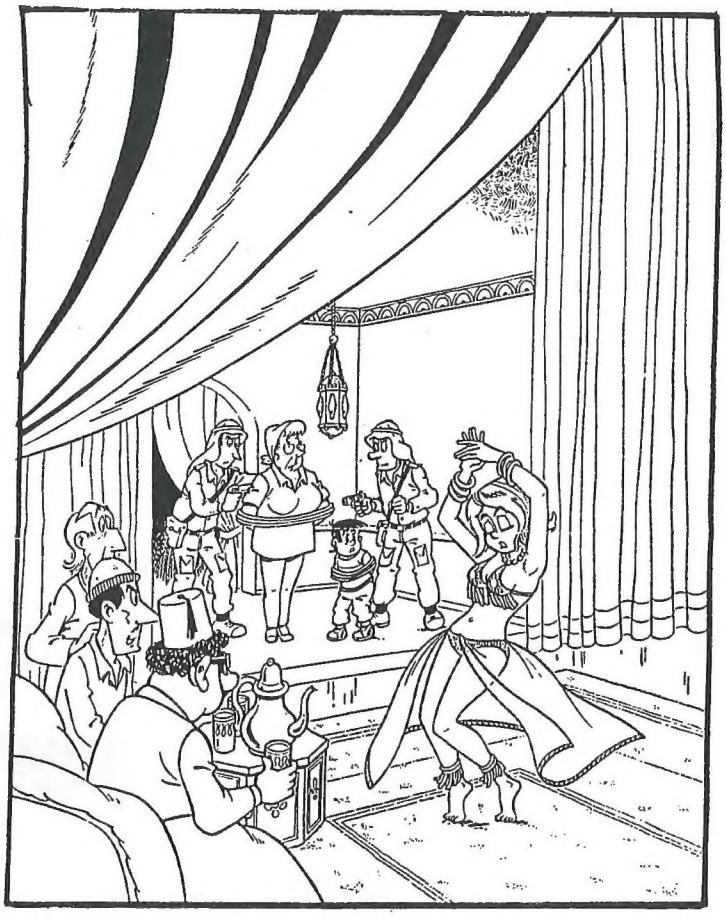

Boeken

In april '95 verschijnt in de nieuwe reeks "De grote Vlaamse tekenaars" van Strip Koksijde een eerste deel, over Merho. De luxe-editie met harde kaft, 750ex. genummerd en gesigneerd, en extra verrassingsgadget, kost 795fr. De gewone editie, 1250ex. met slappe kaft, kost 249fr.

De Standaard Uitgeverij plant voor 1997 een boek over 20 jaar Kiekeboe, van de hand van Patrick van Gompel.
Daarin een korte bespreking van al de albums, een diepgaande ontleding per thema, enz...

Gratis advertenties

Schriftelijk meedelen.

GEZOCHT:

*De sjeik van de woestijn, klein langwerpig stripje

*Mickey losse nrs.1, 422, 423, niet uit bundeling.
Patrick Vranken 052/30.50.40

*Ons Volkske nr.19 (10/5/84); Clumzy nr.1 (1981); Comix nr.1 (1988); Stripschrift nr.8 (23°jaar).
F. Lomme 02/452.50.08

*Contact met Kiekeboe-verzamelaars
Wim Huygens 052/35.18.22

*Kuifje verzamelalbums, lager dan het nr.67
Ludwig De Coninck 050/41.74.61

*Contact met R. FOLLET-verzamelaars.

*Toenga: de wilde horde; Karl May van Juan Arranz (De Spaarnestad); Het eiland Arroyoka (Auclair). Wel in nieuwstaat
Frank Huygens 015/41.24.18

*Alle "Stripknipsels", maandbladen uitgegeven door stripwinkel *Professor Ich* (A'dam), alsook alle stripartikels verschenen in tijdschriften, kranten, boeken, enz..., vroeger en nu.

*Vlaamse Filmpjes van voor 1975.
Luc Geyskens 013/77.47.58

*C'étaient des hommes, van William Vance, uitgegeven door Michel Deligne in 1976.
M. Van Merrienboer, via 052/30.50.40

*Informatie (titels + data) over Neroverhalen in Nederlandse en Franstalige kranten.
Yves Kerremans 03/488.06.36

*Kuifjes 1ste drukken: Zwarte Rotsen, Geheim vd. Eenhoorn, Geheimzinnige Ster, Kuifje in Amerika.

*Kuifjes blokkendoos + houten puzzels.
Lybeer Didier 051/ 30.83.32

*Robbedoes weekblad nrs. 2865 en 2866 uit 1993.
Jean-Pierre Legein 058/ 51.23.02

*Fotokopies, eventueel tegen betaling, van:
Felix keerde niet terug, Heroic 8°jaar, nr.2, (ev.Frans)
De zwarte van Mr. de Wit (Vandersteen)
Sleen illustraties uit boeken, tijdschriften, enz...
Walter Lembrechts 050/41.58.89

*Kuifje weekblad, losse nrs. gezocht, jaren 1948-1960. 1948 (3°j): 37,39,40,41,45,46,52. Lijst op aanvraag.
Marnix Cachet 02/230.12.51

*Kuifje/Quick&Flupke, diverse piraatuitgaven en parodieën, affiches, o.a. Schipbreuk vd. Eenhoorn ('72), De Zonneroute ('72), Het kapitaal vd. gulden scharen ('73). Ik wil eventueel ruilen voor diverse piraten, affiches, allerhande, o.a. originelen. Guy van Humbeeck 02/460.33.02

TE KOOP:

*Jim Lont, originele tekeningen van verhaal El sic
Jean-Pierre Hendrickx, 016/23.65.97

*Kiekeboe, de zes sterren. Prijs overeen te komen.
J.P. Vonck 053/62.67.37

OPROEP: Ik ben bewonderaar en verzamelaar van het werk van Henk Kuijpers (**Franka**). Mijn vraag: zijn er onder de leden van Brabant Strip soms nog mensen met dezelfde interesse? Is er iemand die me nog reclamewerk, curiosa of speciale uitgaves van Henk Kuijpers kan bezorgen? Manco-lijst verkrijgbaar op aanvraag. Weet iemand of er (nog) een Kuijpers-fanclub bestaat (in België of Nederland)? Alle informatie is steeds welkom bij Rudi Duerinckx, Lange-Lostraat 124, 3010 Leuven (B).Tel.: 016/25 31 70 (na 18 u).

HALLO? IK LUISTER.

Zopas verscheen een catalogus waarin alle telefoonkaarten met Belgische stripfiguren beschreven worden. De zowat zestig kaarten worden afgebeeld in kleur, met een aktuele prijsaanduiding. Oplage: zo'n 1.000ex.
Prijs: +/-180fr./10 gulden. Inlichtingen: 02/452.50.08.
Wij geven **5 exemplaren** weg!
Vervolledig deze zin:
"Nee, u spreekt niet met slagerij...", en stuur hem razendsnel naar: Filip Lomme, Winkelbaan 22
1730 ASSE(Mollem).

WEDSTRIJD PETOETJE & PETATJE.

Na een zeer lange deliberatie zijn de winnaars eindelijk bekend. Yves Kerremans oefende lang genoeg om in **3 minuten 7 seconden** een stevig kaartenhuis te bouwen van vijf verdiepingen, in het bijzijn van 20 getuigen.
Winnaar van de boekenbon, de strips en het petje is dus diegene die de kleinste tijd opgegeven had, en dat is **Luc Vranken** (11min. 55sec.). De 2de tot 5de prijs (telkens 2 strips met gesigneerde ex libris) gaat naar: **Walter Lembrechts, Ludwig De Coninck, Ivan Thoma en Joppe Broeckhoven.** Prijzen werden geschonken door buitengewoon sympathieke stripwinkels

Max, De Stripkever en het B-Gevaar.

De Top Roddel-redactie voor deze maand:
Wim Huygens, uw flitsende reporter, fotograaf **Erwin De Wachter**, die sneller kiekt dan zijn schaduw; het vele zweet werd vakkundig weggewist door redactiesecretaresse **Isabelle Verhasselt.** Bijzondere dank aan **Merho, Joppe Broeckhoven, en Filip Lomme.**
Verantwoordelijk voor eindredactie, opmaak, titels en dt-fouten: **Patrick Vranken.**
Voor alle informatie i.v.m. dit nummer over Merho en Kiekeboe: Wim, 052/35.18.22.

STRIP KOKSIJDE presenteert :

Workshop voor gevorderden

HOE MAAK IK EEN GOEDE STRIP ?

Lesgevers :
Week-end 25 en 26 februari '95 : Jef Nys (tekenaar Jommeke), Jan Ruysbergh (scenarist Jommeke) en Peter Claes (inkleuren per computer).
Week-end 4 en 5 maart '95 : Jan Bosschaert (tekenaar Sam) en Ikke (tekenaar Biebel en scenarist Sam).

Inschrijvingsgeld :
2.750 fr voor 1 week-end of 5.000 fr voor de twee week-ends lesgeld, overnachting en middagmalen inbegrepen.

Reservatie :
✆ (058) 51 88 10 ('s avonds) of schriftelijk : Strip Koksijde, "Workshop Gevorderden", Capucijnenlaan 34, 8670 Koksijde.

met medewerking van : Fristi Xion Roda ABB

3e STRIPWEKEN 1-23/4/'95 met oa. 20 jaar BAKELANDT en YAKARI - DUINENABDIJ KOKSIJDE

ALLE STRIPS
*
TWEEDEHANDS
(IN-EN VERKOOP)
*
LUXE-EDITIES

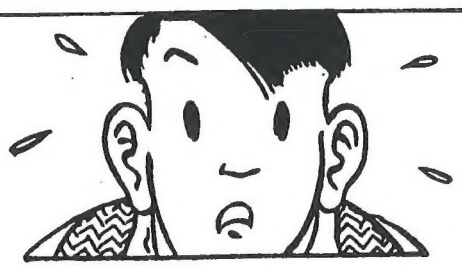

STRIPFIGUURTJES
*
T-SHIRTS
*
ZEEFDRUKKEN

DE STRIPKEVER

BRUULCENTER/LEERMARKT 50 (bus 24), 2800 MECHELEN tel. 015/21.76.05

Open: ma: 13u30-18u00, di-zat: 10u00-18u00.

STRIPWINKEL

HEEMBEEKSESTRAAT 288 • NEDER OVER HEEMBEEK • TEL: (02) 268 41 92
AFRIT NR 6 RING BRUSSEL